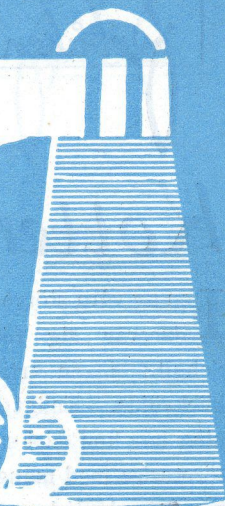

Fyrbåken

N:r 3
1944

Pris
20 öre

Aktuellt:

Kotterier

Sidan 2

Lönnbränningen

Sidan 3

DM på skidor

Sidan 4

Folkdans

Sidan 6

Vandringen och målet

*Vi bygga för kommande tider,
för ofödda släktens väl,
vi kämpa för lyckan på jorden,
för ljus åt var människosjäl,
och där vi höja vår fana,
och där våra tankar slå rot,
där röjes ett hinder ur vägen
för stapplande människofot.*

*Mot solglänsta höjder går färden,
om också vår vandring är svår,
och en gång från krönet däruppe
vår fana mot himmelen slår.
Ju högre vi stiga, dess längre
de spanande blickarna nå;
inunder oss dimmornas töcken
men över oss himmelens blå!*

*Hör dånet av växande skaror,
som tröttnat på dimma och kvalm!
Det klingar från hoppfyllda hjärtan
en livsmodets jublande psalm.
Den griper och eldar de många,
som tråna mot frihet och ljus,
det flammande härropet ljuder
så mäktigt som bränningsars brus.*

*Kolonnerna tätna. — Framåt då
på vägen mot framtidens land!
Framåt då med stål uti viljan,
med hjärtan och kinder i brand!
Vår kamp är för gryende tider,
vår kamp är mot mörker och flärd,
vårt mål är att föra vårt släkte
till lyckans och kunskapens land.*

MAURITZ STERNER

Kotterier

I en av våra större kolleger, Ariel, producerar sig författarinnan Karin Schultz i en artikel om kotteri och klickvälde. Enligt vår obetydliga mening har hon däri satt pekfingret på en företeelse med många sidor och värdigt vår kverulantiska natur skall vi främst syssla med de sämre. "Ingenting är så karaktäristiskt för svensk gemenskap som klickväldet", konstaterar hon inledningvis. "Överallt bildas kotterier, det må vara i föreningslivet, på det stora pensionatet, i skolan eller på arbetsplatsen".

Av dessa olika områden har vi en helt obetydlig erfarenhet av det stora pensionatets, men en ganska vidsträckt från de övriga. Främst och mest kanske från föreningslivet, enkannerligen logeverksamheten. En och annan mycket liten loge känner vi verkligen till, där kotteriväsendet inte lyckats utveckla sig — emedan medlemmarna varit för få. Men sådana små loger är ju inte precis vanliga.

Annorstädes — och detta vet vi säkert var och en — uppstå med otrolig växtförmåga kotterier och klickar, små sammanslutningar i sammanslutningen, vilka i förekommande frågor, exempelvis, gärna deklarerar sin egen syn på

Fyrbåken

Organ för
Medelpads distrikt
av I. O. G. T.

Postadress: Fyrbåken Box 2050,
Sundsvall.

Red.: H. Norling, adr.: Box 826,
Skönsberg.

Prenumerationspris 2 kr.
Postgirokonto 77 15.

Nya Samhällets Bok- & Accidenstryckeri
Sundsvall 1944

814

Murare - akademiker -
diktare...

Mauritz Sterner var läroverkslärare i Gävle, och i många år och fram till sin död 1931 Gävle arbetarinstituts föreståndare. Han var såväl distriktstudieledare som internationell studieledare inom Godtemplarorden och redaktör för dess programtidskrift Föreläsningbiblioteket. Allt ifrån den tid, då han som ung, fattig murarlärling började studera på fritid för att via Lunds universitet gå ut i livet som en ungdomens fostrare, ägnade han större delen av sin livsgärning åt folkbildningen och folkrörelserna. Det var i folkorganisationernas tjänst och intresse, som han gav det bästa han hade att ge. Hans sånger och dikter, hans föredrag och föreläsningar verkade som en mäktig hävstång, när det gällde att höja de små lokala organisationernas andliga standard.

Ehuru Mauritz Sterners eget vetande spände över mycket stora vidder, förmärkte man aldrig hos honom något drag av lärdomshögfärd. Det fanns en underström av ödmjukhet i hans väsen, och det fanns äkta demokratiskt patos i hans livsåskådning. Han trodde på den enkla och vardag-

tingen. "Och det händer så lätt, att ett kotteri blir lite förnämare än de andra". Vi behöver väl knappast framställa en stilla undran om någon lagt märke till dylika tendenser inom sin loge.

De finns där — tyvärr. Såsom vi antytt kan man efter träget sökande även finna goda sidor hos ett kotteri, men de är utan tvivel få. Däremot kan vi, pekande på vår egen erfarenhet, påstå att ett flertal av homo sapiens mindre rekommendabla egenskaper frodas värre i de företeelser som benämns kotterier. Ett sådant otrevligt och osympatiskt själsligt ogräs som intolerans får alltför lätt fotfäste där. Obefogad och absolut missriktad förnämhet gör sig vidare lätt bred och ofördragsamhet sprides lätt liksom inskränkthet och översitteri.

Allesammans är dessa föga efersträvansvärda egenskaper — sådana som var och en bör med all makt och myndighet motarbeta. Samtliga torde de

liga människan och hennes möjligheter. Man kan ifrågasätta, om inte Sterner betraktade det som den angelägnaste bland alla stora kulturuppgifter att frigöra bundna krafter och göra dem, verksamma i utvecklingens

Mauritz Sterner.

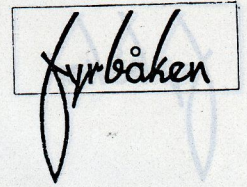
tjänst. Det var hans förvisning och hans dröm, att kunskapen, vetandet, men kanske i främsta rummet hjär-

svara för väsentliga delar av denna världens ondska. Man tar nog inte ens fel om man påstår att den alltid ganska illusoriska världsfreden röner en viss påverkan av dessa ting. Vi bör alltså vara fullständigt ense om att det är lyten, som bör bortopereras. Och kan det inte ske på annat sätt än att kotterierna "kommer borst", så kan åtminstone vi ärligt och uppriktigt försäkra att vi inte skall gräva ner oss i någon djupare sorg därför. Speciellt inom en loge är ett eller flera kotterier ganska onödiga saker. Både vi och vår loge skulle må betydligt bättre om vi satte in all vår kraft på samma ställe utan inbördes stridigheter av — i stort sett — ganska meningslös art.

H. N.

Georg Bergne
RAKSALONG
VIVSTA-NÄS.

Lönnbränningen ökar trots sockerransoneringen

Under förra världskriget och åren efteråt gick en lönnbränningsepidemi över landet. Strix och andra mer eller mindre ansvarslösa tidningar utbreddes i text och bilder kändedomen om lönnbränningens teknik, och det fanns många villiga lärjungar. Den vitt utbredda lönnbränningen hade många svåra både ekonomiska och moraliska följder. Den då existerande lagstiftningen var inte heller det fasta värn mot urartningen, som hade nödvändig, och den allmänna sänkningen av moralbegreppen gjorde att många såg genom fingrarna med hanteringen.

I 1926 års brännvinstillverkningsförordning utvidgades tillverkningsbegreppet att omfatta samtliga till-

tats bildning skulle göra människorna fria, starka, välrustade för livets kamp.

Maurits Sterner avled 1931, ej fullt 62 år gammal. Men hans tankar leva ännu och skall överleva vår tid. Hans sånger sjungas och hans dikter läsas alltjämt med oförminskad hänförelse inom folkrörelserna. En stor del av dessa sånger och dikter ha tillkommit för vissa speciella ändamål och publicerats i tidningarna och i Föreläsningbiblioteket men icke blivit samlade i någon bok. Bland Mauritz Sterners vänner har det länge funnits en önskan, att de bästa av hans dikter skulle samlas o. bli tillgängliga i bokform för folkrörelsernas medlemmar. Detta har skett genom det nu verk-

vägagångssätt varigenom alkohol framställes eller utvinnes i en koncentration av över 2 1/4 volymprocent. Genom dessa bestämmelser straffades även mäsksjäsning av svagdricka genom sockertillsats etc. Innehav av mäsks straffas dock som olaga brännvinstillverkning även om styrkan understiger 2 1/4 volymprocent, om det är uppenbart, att mäsken skulle ha använts till olaga brännvinstillverkning.

Trots de nya bestämmelserna och de rätt höga straffsatserna kunde dock inte lönnbränningen utrotas, men dess tillverkningsområden blev i regel de glest befolkade skogsområdena i landet, främst i Värmlands, Kopparbergs och norrlandslänen.

ställda urvalet. Såväl dikter ur hans tidigare diktsamlingar som ur hans mera tillfälliga produktion har här medtagits. Vidare har det synts dem, som beundrade Mauritz Sterner, som om hans minne på något varaktigt sätt borde hugfästas. Den nu utgivna samlingen får alltså betraktas även som en väl motiverad hyllning åt dess författares gedigna personlighet, hans nyktra, ärliga idealism och hans vackra livsgärning. Samlingen har redigerats av hans vän redaktör N. S. Norling, som också skrivit den utförliga minnesteckning, varmed boken inledes.

F. E.
Mauritz Sterner: **Dikter i urval**. Stockholm, Eklunds förlag. Häft. 4:50, inb. 7:50.

Antalet för lönnbränning straffade personer var dock åren närmast före kriget betydande och utgjorde 1937 633 och 1938 561. Säkerligen skulle lönnbränningen under krigsåren fått en stark utbredning om inte sockret lagts under ransonering, och därmed den viktigaste råvaran för brännvinstillverkning gjorts oåtkomlig i större partier. Antalet fall av upptäckta lönnbränningsfall minskades också. Åren 1940 och 1941 utgjorde antalet dömda lönnbrännare endast 280 respektive 198. Efter denna tid kan man notera en ökning, vilket också var väntat med tanke på det försämrade nykterhetstillståndet. År 1942 steg siffran lönnbränningsmål till 239 och av hittills tillgängliga siffror inom kontrollstyrelsen framgår att siffrorna för 1943 kommer att uppgå till omkring 430.

Dessa siffror visar att läget börjar bli allvarligt. Då man redan nu med sockret under ransoneringen kan peka på en utveckling mot sämre förhållanden, frågar man sig hur utvecklingen skall gestalta sig när sockret en gång blir fritt. De höga spritpriserna kommer säkerligen att medverka till att frestelsen till olaga tillverkning ökar.

Ursprunglighetens förtjänst är ej den att vara ny utan den att vara uppriktig, ärlig, sann.

Av åran skapas missbruk, när den från makten skiljer samvetet.

Shakespeare.

Vill Ni göra fördelaktiga inköp?..

...vänd Er då till

ENGELFELDTS

(ledande i Norrland)

TELEFONER (växel): 30 98 37 03 40 98

MÖBLER,

MATTOR, GARDINER, ARMATUR

Glimtar från D.M.- tävlingen i Viskan

I vidstående artikel kåserar signaturen —g om DM-tävlingen i Viskan, vilken blev en organisatorisk fullträff, som logen Fredsstjärnan kan ha all heder av. I huvudklassen blev det som bekant seger för Erik Viklund och i damklassen segrade Maj-Britt Lundgren, Hälleberget. Juniorsegrare blev R. Sundkvist, Carlshem och nummerett bland »de yngre» I. Berglund, även han från Carlshem. Främste oldboy till sist var P. Bangseth från Stridsbasunen.

I arla morgonstunden söndagen den 19 mars embarkerade några ordenssyskon från Sundsvall tåget för att åka till Viskan och delta i DM-tävlingen som logen Fredsstjärnan anordnade. Kl. 5.03 skakade tåget iväg med oss sömniga stadsbor. I kupén hade samlats Hällans lag med dess alltid intresserade lagledare Gunnar Sjölund samt en broder från Lyckan och undertecknad. Samtliga, både systrar och bröder föreföllo synnerligen sömniga och det hördes att de flesta inte sovit så värst mycket under lördagsnatten och de som eventuellt slumrat lite hade haft oroliga drömmar om vårslask, avbrutna skidor m. m. så någon vederkvickelse hade de ej haft. Systrarna från Hällan var så trötta att de skrattade åt allting under hela resan till Viskan dit vi anlände strax efter kl. 6.

På vägen upp till logelokalen, där tävlingen skulle gå av stapeln, upptäckte vi den ståtliga prissamlingen i "Konsums" fönster och den behövde arrangörerna inte skämmas över. Flickorna stod och sade "två min" om en del saker och jag undrar om de valde rätt. Allt nog vi måste fort-

sätta till ordenshuset och där mötte oss en del kommittéer med en välkomsthälsning och en uppvärmd trevlig lokal. Flickorna var fortfarande trötta och för att inte sömnen skulle taga överhand kom kaffeflaskorna fram och så började ät-

Erik Viklund.

ningen av medhavda smörgåsar, ägg och kaffedrickning så det var fröjd att se på dem. De hade sett några blånande berg borta i söder som de anade att spåret skulle slingra sig uppöver och då var det bäst lägga in ordentligt för att stoppa för pårestningen.

Så småningom började vallningsbestyren. Bestyr blev det för de

härliga köldgraderna som fanns då vi kommo dit upp började antaga något för varm karaktär. De som provåkte på banan tidigt trodde att det skulle bli kalasåk, men de bedrogo sig, för när de åter skulle provåka några timmar därefter fingo de en ohygglig bakhalka. En brasa blev tänd på gården och där började vallningen efter alla konstens regler. Där smordes det på allt möjligt som tänkas kan av vallor, men efter en provtripp så var det att torka bort smörjan och lägga på en annan sort. Trots två timmars intensiv vallning torde de flesta ha vallat bort sig, vilket även framgick av den diskussion som fördes efter tävlingen om vilka vedermödor de haft på spåret. Så småningom samlades alla åkarna från olika delar av distriktet och högtalaren ropade ut att uppropet skulle börja och på utsatt tid skickades den första löparen iväg, Malte Eriksson, ledamot av distriktslogens idrottskommitté. Så följde de olika löparna efter i spåret och klappjakten kunde börja. Banan var av utmärkt skick, bra uppmärkt och försedd med kilometerlappar, så den hade arrangörerna heder av. Det var bara föret de ej orkade med att ordna till så att det blev prima, för nu var det bakhalt uppför backarna och på höjderna klibbade det ohyggligt. Det blev nämligen både regn och snö under tävlingen. Till sommaren kan man säkert känna var spåret gick för där det fanns en stubbe eller en sten i vägen så blev det att skrapa av skidorna och det blev nog en hel del tjära kvar i spåret som kommer att dofta i sommarvärmen. De flesta fullföljde emellertid tävlingen om ock en del ansåg det hopplöst att fortsätta.

Marknadens förnämsta KONTORSUTENSILIER

saluföres av Nordiska Kartro A.-B., Vasagatan 9, Stockholm
Representant för Norrland: L Thure Lindh, Vivstavav. Tel. 7367

En av de två startande flickorna tyckte visst det var alltför marigt att fortsätta och hon gick ur tävlingen trots att hon kunnat fortsätta runt banan och blivit tvåa, men hon tyckte att kavaljererna från Hällan, som vallat de bägge flickornas skidor inte varit riktigt riderliga emedan de vallat olika åt dem och hon blev offret för felvallning. Bäst att ni vallar lika åt flickorna nästa år, för fridens skull. När de tävlande kommo i mål fingo de dricka varm mjölk och doppa så mycket de ville och jag försäkrar att det gick åt åtskilligt. En anse- nlig skara av ortens befolkning hade kommit till ordenshuset för att se på tävlingen och det var liv och rörelse där uppe.

Som synes av prislistan så segrade även i år Erik Viklund, Njurunda. Han var lika allvarlig före som efter loppet trots segern, men han är nu alltid så. Han får emellertid se upp nästa år för kamraten H. Nordin från Essvik för han fikar efter segern nästa gång ni mötas. Pelle Mangseth från Essvik segrade, som vanligt, i oldboysklassen 50 sekunder före distriktsmästaren Gösta Nordberg, idrottskommitténs ordf. Varför törs inte flera deltaga i oldboysklassen? Bättra eder nästa år. I damklassen

Ordenssyskon!

Vid reparationer och nybyggnader, vänd Eder då med förtroende till

Lyréns
Målerifirma

Box. 449. Tel. 4465.

Verkstad: SJÖGATAN 7,
Sundsvall.

Vördsamt

Carl-Ivar Lyrén

UTFÖR ALLT INOM YRKET.

DM i terränglöpning 1944

Vilken loge eller SGU-avdelning vill anordna DM-tävling i terränglöpning våren 1944? Den som önskar arrangera tävlingen ifråga torde med- dela sig med sekreteraren i idrotts- kommittén br. Bo Smedlund, Läns- lasarettet, Sundsvall. Anmälan bör ske snarast möjligt.

Medelpads distriktsloges idrotts- kommitté.

fullföljdes tävlingen ju endast av Majbritt Lundgren som nog klarat första priset även om det flera som konkurrerat.

Distriktslogens LSN br. Thure Lindh förrättade prisutdelningen och han höll ett varmhjärtat tal till de tävlande och de övriga som kommit till ordenslokalen. Det var inte så litet priser som de tävlande fingo bära med sig hem. Bra gjort av kommittén som insamlat så mycket saker. Hela tävlingen var lyckad för arrangörerna och de skall ha ett hjärtligt tack för detta. Kommitténs systrar som stod för den lekamliga spisen skall ha en särskild eloge för sitt arbete denna dag. Logen Freds- stjärnan i Viskan kan känna sig nöjd över denna tävling. Vi tacka! —g.

PRISLISTA

vid Godtemplarspelen på skidor
söndagen den 12 mars 1944.

Seniorer:

1) Malte Eriksson, Rätt o. Sanning	52.28
2) Ture Engström, SGU	52.58
3) Sten Gissberg, Hälleberget	53.29
4) Sven-Erik Stegeby, SGU	54.00
5) Torgny Stafrin, SGU	58.23
6) Hans Granbom, Hälleberget	59.16
7) Bengt Jonsson, Skönborg	1.00.50
8) Sten Ivar Lindström, Hälleberget	1.04.08
9) Sten Wedin, Skönborg	1.04.57

Lag:

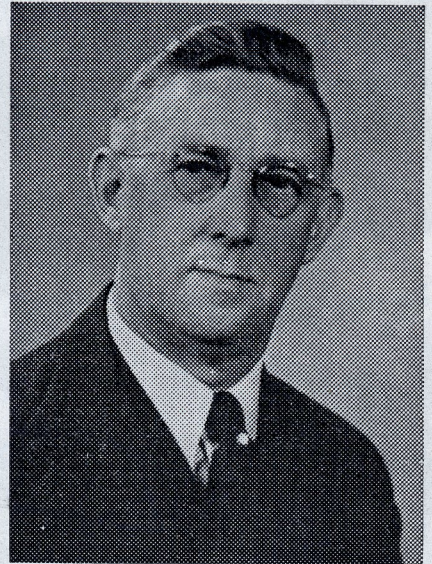
1) SGU	2.45.21
2) Hälleberget	2.56.53

Oldboys:

1) Gösta Nordberg, Rätt o. Sanning	33.28
2) J. Lalander, Strid o. Frid	1.02.10

fyrbåken

En 60-åring

Br. Lewin Andersson.

Just i "pressläggningsögonblic- ket" kommer br Thure Lindh upp på redaktionen och påstår att loge- konsulenten br Lewin Andersson fyller 60 år om en månad. Vi har mycket svårt att tro det, men br Lindh är ju en trovärdig person på allt sätt och då måste det väl vara riktigt. Den stora dagen inträffar den 27 maj och vi framför redan nu våra gratulationer, samtidigt som vi "hotar" återkomma i ämnet i nästa nummer.

För dagen skall vi för övrigt in- skränka oss till att avslöja att vr beslutat om en insamling, vars re- sultat under namnet Lewin Anders- sons hedersgåva till folkhögskolan skall överlämnas till jubilaren på högtidsdagen. Distriktets insam- lingskommitté har just i dagarna till samtliga loger utsänt cirkulär om insamlingen och den hoppas givetvis på ett extraordinärt livligt delta- gande.

Juniorer:

1) Ake Nordin, Hälleberget	33.19
----------------------------	-------

Damer:

1) Maj-Britt Lundgren, Hälleberget	32.06
2) Olga Engström, SGU	38.57
3) Karin Eriksson, SGU	39.10
4) Maja Stegeby, SGU	39.42
5) Märta Jonsson, SGU	44.07

Två steg framåt — snurra, två steg framåt snurra, två steg bakåt — snurra! Snurra två varv! Ja, förlåt, men tro nu inte att det börjat snurra runt i medarbetarens huvud bara. Saken är den att vi lyssnat till br Karl Ivar Lyrén och citerar honom, då han är i sitt esse. Naturligtvis är det inte målning det är frågan om, men det kan nog mycket väl tänkas att br Lyrén nynnade de där orden även då han för penseln. Nu är det emellertid folkdans reportaget skall handla om och även på det området är br Lyrén en baddare.

Själv är vi en fullständig novis på dansens område, det är med an-

vändande av alla övertalningsknep någon någon gång lyckats få oss ta ett par steg i ringdans, men vi har dock i vår ofullkomlighet alltid betraktat de dansande och speciellt de

Br Lyrén komponerar melpadans

som dansat folkdans med beundran. Speciellt folkdans — som sagt — kan man se något friskare än ett lag folkdansare? Man tycker sig förnimma sommar och grönskande ängar i de mjuka melodierna, man tycker sig höra fåglars glada sång

och man ser vita björkstammar och grönskande löv, leende ängar och blånande berg. Har inte folkdansens i sig lyckats fånga den svenska naturens själ?

En av våra större föregångare på skriftställeriets område, Cicero, påstår på ett ställe bland allt förnufdigt han har att förtälja "nemo saltat sobrius", vilket om vi inte fullständigt glömt av det ädla romarspråket betyder att ingen dansar nykter. Vilket nonsens (för att nu blanda in engelskan i allt latinet). Men han visste förstas inte bättre den gode Cicero. Man kan ju inte begära att han skulle haft tillfälle att se våra folkdansare. Då hade han förmodligen sagt någonting som, "den som dansar nyktert har roligast".

Den där dansen här uppe — två steg framåt — snurra o. s. v. — kallas Tantoli och för att inte i onödan demonstrera vår oförmåga på området skall vi endast konstatera att det gick som smort. Med den inledes vår titt på danslagets repetition häromdagen i Sundsvalls ordenshus och sedan fortsatte det med både fyrmannadans, daldans och fjällnäspolska. Att det var fart och rusch på repetitionen lik väl som det är så på uppvisningarna, behöver väl inte särskilt anmärkas. Visserligen missade man på ett steg, eller en handklappning då och då, men det slipades bort snabbt.

— Nej, någon speciell medelpadans finns inte, berättar br Lyrén, då vi flickor in en fråga mellan danserna. Men han avslöjar att det ligger en halvfärdig hemma i hans byrålåda. Så nu vet vi vad vi har att vänta. Det tar emellertid tid att fundera ut en ny folkdans och tid har det varit knalt om för br Lyréns del en tid, men den kommer — — — När han väl har utformningen och turerna klara, kommer han att läm-

FOLKDANS

speglar svenska naturens själ

Danskt:

Den dattede ikke!

De husker nok den amerikanske Salgsmetode, hvorefter en Repræsentant skulde smigre det svage Køn ved at sige til Husets Frue: Goddag, min lille Pige, er din Mor hjemme?

En Repræsentant for Støvsugrer forsøgte forleden Metoden, men gør det ikke mere. Paa hans Spørgsmaal lød nemlig Fruens Svar:

— Ja, min Mor er hjemme, men det kan ikke nytte, du taler med hende, for hun har en Gang for alle forbudt mig at lege i jeres Gaard!

Nu er Repræsentanten vendt tilbage til de gamle Salgsmetoder.

dattede dög; salgsmetode försäljningsmetod; Stovsugere dammsugare.

*

Konsten att leva måste man fortsätta att lära sig hela livet igenom, och — vad som kan synas än underligare — man måste hela livet lära konsten att dö.

Seneca.

Norskt:

Oppklaring!

Hos en familie var fru en gått i byen og husets barnefrøken tok derfor husets lille sønn med seg for å besøke en tante som bodde i nærheten. Tanten underholdt den lille herre, og spurte ham om han var glad i far — det var han da.

— Kysset du ham nå også pent i morges, då han gikk hjemmefra? spurte tanten.

— Meg kysset far imorges, bekreftet den lille.

Jeg kysset far imorges, rettet piken.

— Nej sa den lille, det var igår deg kysset far!

Dermed opphørte samtalen.

*

En människa behöver ej vara stor för att vara ärlig och sann; hon kan tro och på det innerligaste sätt tillgodogöra sig det, som hon lärt av en annan — och därtill känna sig gränslöst tacksam mot den andre.

Thomas Carlyle.

fyrbåken

M'lock:

Missbruk av vatten

I ett nummer av Polyteknikeren har den danske professorn Einar Thomsen uttalat att missbruk av alkohol-drycker givetvis är förkastligt, men ej i högre grad än missbruk av vatten, koksalt eller sillsallad. — Nu skall vi till en början erkänna att vi känner denne professor Thomsen mycket litet och ännu mindre har vi oss något bekant om hans vanor. Men naturligtvis kan det hända att han missbrukar vatten, även om vi inte med bästa vilja i världen förstå på vilket sätt han i så fall gör detta.

*

I Danmark har vi uppehållit oss vid ett flertal tillfällen, men sanningen att säga har vi aldrig träffat en enda människa, som på något sätt missbrukat vatten. Åtminstone inte på sådant sätt att de haft allvarligare sociala följder, vilket ett missbruk — och ofta även "bara" ett bruk — av alkohol har. Lika litet har vi kunnat finna att någon dansk missbrukat, eller kan vi föreställa oss att någon dansk eller annan kan missbruka koksalt eller sillsallad.

*

Men det är, som sagt, naturligtvis inte omöjligt att den värde professorn tagit exemplet ur sin egen högst privata erfarenhet. Det kan naturligtvis tänkas att han går omkring om dagarna så full av koksalt att det stinker lång väg eller att han så missbrukar sillsallad att han tvingas balansera på kritstreck inför den danska polisen minst en gång i veckan.

*

Säg oss nu bara, herr Thomsen, var verkligen den där artikeln i Polytekniker en allvarligt menad?

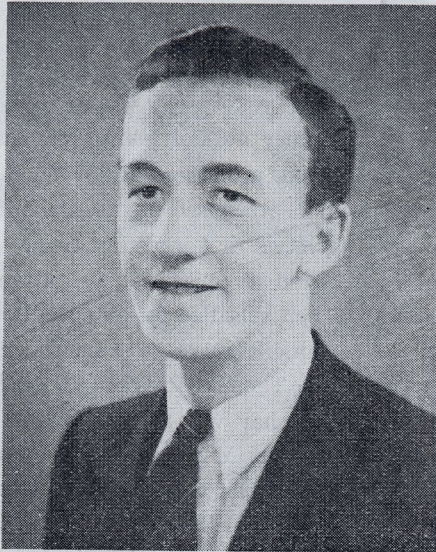
na över manuskriptet till en av spelmännen som får äran att sätta musik till dansen. Kanske det blir "Bimbo" Engström, som skall göra't. Han plågade felans strängar vid den här repetitionen — med verklig bravur som alltid — och vi tar nog inte

misste om han skulle bli glad åt kompositörsjobbet.

— Det skulle vara roligt om det kunde bli flera folkdanslag i Medelpad än vad det nu finns. Detta i Sundsvall är det enda, så när som

Fort. å sid. 11.

PÅ HEDERSPLATS

Br. Eric Sjödin.

L. T. i logen 5246 Bredsjön br. Eric Sjödin, är en godtemplare med takter och kläm i. Så länge vi kan minnas har han skött ordförandeklubban i sin loge och han innehar posten alltfört. Han är inte bara en god loge-templar. När programmen skall utarbetas är han en av dem som har de flesta och bästa uppslagen. Och inte minst — han är en mycket god medlemsvärvare och otaliga är det som han fört in i vår orden. Men så har han också gjort logen till sitt andra hem. Han försvarar väl en "hedersplats".

KONDITORI
Elegant
men trivsamt
ORIENT
STORGATAN
5
SUNDSVALL

Tel. 4195

VID LÄGERELDEN:

EN BOK
av Baden-Powell

Scoutrörelsens grundare var en i många avseenden märklig man. Han talar själv med en viss själv-ironi om sitt dubbelliv. Under hela den förra hälften av sitt liv ägnade han sig helt och fullt åt krigarens kall och steg i graderna med en efter även nutida förhållanden förbluffande hastighet och hade uppnått generalspersons rang redan som 43-åring. Under denna tid var han med i ett flertal fälttåg i fjärran världsdelar, i gränstrakterna till det världsomspännande brittiska imperiet. Förutom att han ledde stora arméer till seger, deltog han även som spion och otaliga är de bedrifter han som sådan utförde. Så

Varför
är vi scouter?

Ja, närmast är det kanske för att det är roligt och för att få vara tillsammans med goda kamrater. Men det är inte allt. Finns det några takter i dig, så nöjer du dig inte med att stå där slumpen placerat dig. Du vill bli något, komma någon vart här i världen.

Det gör du inte "av bara farten". Du måste duga något till och veta vad du vill. Dit är det vi syftar med scouting: att fostra oss själva till dugande unga människor, som vet vad vi vill!

Krc i Hällefors Medlemsblad.

Det kan vara nödvändigt att lägga ner stora summor på försvaret, men det är skäl att komma ihåg, att försvaret är berättigat endast som ett värn för vårt folks kultur, vår nationella bildning. Den stålring med vilken vi skyddar våra gränser får inte strypa vårt andliga liv.

Bengt Hallvik.

ligare läsning kan knappast "ungdomar i alla åldrar" önska sig. Denna bok utkom för några år sedan för första gången i Sverige, men just i dagarna har Lindblads förlag presenterat den i en något förkortad och betydligt billigare upplaga vilken bör vara välkommen inte minst bland scouter. — ä n.

Baden-Powell var en utmärkt amatör-tecknare. Ovanstående prov hämtat ur "Vad livet lärt mig" visar en neger-krigare i högtidsstass.

slog han femtioårig om och ägnade sig helt åt scouting (spejartjänst), han tog avsked från sin generalsbefattning för att helt kunna ägna sig åt detta värv, där det gällde att av de unga pojkarna och flickorna skapa dugliga och rättsmedvetna medborgare. Sitt omväxlande och äventyrsfyllda liv har han berättat om i en bok med den betecknande titeln "Vad livet lärt mig" och ro-

En arabisk teckentydare.

Stolts budkavlesup i Ede gymnastiksal.

Det inträffade vid SM i budkavle, som för några veckor sedan försiggick i Medelpad, att en av deltagarna i tävlingen, Sven Stolt, Hellas och Stockholm, efter tävlingen i det provisoriska omklädningsrummet i Ede gymnastiksal drog fram en literbutelj, tog sig en sup och beledsagade akten med en nubbevisa. Det är en tråkig sak, men tyvärr inte alltför ovanlig. Händelsen påtalades som sig bör av Medelpads idrottsförbunds ordförande, vilken även på platsen uppmanade vederbörande idrottsman att sluta upp med sitt tilltag.

I referatet av tävlingen dagen efter påtalades det ytterligare av tidningarna Nya Samhället i Sundsvall och Stockholmstidningen i Stockholm, där referenterna på det skarpaste fördömde tilltaget. Allt detta var ju i sin ordning och man trodde i sin enfalld att saken skulle slutageras för högsta idrottsliga myndighet. Men si, några blad i huvudstaden drog genast i härnad för supsedan. Vi har klargjort premisserna i ingressen — är ett försvar för händelsen möjligt? Sanningen att säga trodde vi det inte, men vi misstog oss.

I Dagens Nyheter fick bl. a. en orienterare från Stigfinnarna tillfälle att yttra sig:

— Det är ynkligt att man gjort affär av en sådan bagatell, säger Alvar Kjellström, Stigfinnarna. Efter de strapatser man varit med om och sedan flera av deltagarna fraktats på öppna lastbilar frågar man sig om det inte rent av ur medicinsk synpunkt var försvarligt med något extra värmande.

Vi känner verkligen inte till vederbörandes medicinska kunnande, men nog förefaller det som om den torgförda åsikten tyder på att det är synnerligen minimalt. Detta var emellertid en privatman, som bereddes tillfälle yttra sig i tidningens spalter och det vare oss fjärran att därför brännmärka dess egna skribenter. I NDA tog däremot tidningens egen idrottsredaktör till orda och det han hade att säga var följande:

Men . . . stockholmarna ämnar inte bli svaret skyldiga. Omkring 15 man ur Hellas, Djurgården och Stigfinnarna kommer att till skidförbundet inlämna en protestskrivelse mot överlärare Lövgrens uppträdande och åtgärder. "Han har skadat sporten mer än mången annan genom att ge offentlighet åt en bagatell", är stockholmarnas åsikt.

— Ja, tydligen är jag den borne lymmeln — enligt Lövgren —, påpekar helle-
ner Sven Stolt i dag på förmiddagen —, men orsaken är helt enkelt den att jag åtog mig att vara talesman för stockholmarna under det lilla intermezzo, som nu fått så stora proportioner.

Vi satt i ett hörn — djurgårdare, helle-
ner och stigfinnare — och all alkohol som konsumerades var en snaps vinbärsbrännvin. Vad gör man inte för att rädda livhanken, sedan man suttit och frusit på ett öppet bilflak en kall dag? Jo, om man har något som kan värma upp en stackare så använder man det.

Ja, så långt Sven Stolt, som samtidigt påpekat för Lövgren att även en del landsortsgrabbar "tog en jamare" efter strapatserna vid samma tillfälle. "Det ögat inte ser det gråter det inte åt", replikerade då Lövgren. En i sanning underlig motivering.

Som en liten — men dock förklaring — kan påpekas att Birger Lövgren sedan gammalt är inbiten stockholmshatare. Han har alltid tillhört det slags numera lyckligtvis rätt sällsynta kverulanter, som tycks anse att från Stockholm kommer inget gott. Periodvis har man spottat och fräst åt Stockholm under årsmöten och det är troligtvis gammalt groll, som givit upphov till "kavel-skandalen 1944".

Detta tyckte signaturen Ruddy i Nya Samhället var väl grovt och avlätt genast en skarp salva. Vi skall i sammanhanget hålla Ruddy räkning för att han alltid är beredd dra en lans för det värdiga, stilfulla, mora-

ATELJÉ
Gården
Innehavare:
ALBI

fyrbåken

Högtidsmöte med diplomutdelning

Logen Skönborg höll söndagen den 16 april ett talrikt besökt högtidsmöte, varvid tre av logens medlemmar erhöi 25-årsdiplomet. Mötet inleddes med den vackra och stämningsfulla högtidsceremonien. Efter intagning av fem nya medlemmar höll DUL br Fridolf Persson ett uppskattat anförande och delade ut diplomerna till br och str Dahl samt br C. B. Dahlgren. Sistnämnde broder tackade för diplomerna på de tres vägnar.

Programmet vid mötet omfattade musik av br Albert Engström och str Astrid Grönlund samt sång av br Bengt Aström. Efter programmet som även omfattade kafferast återgick man till arbetsordningen och avslutade med sång nr 42.

liskt acceptabla inom idrotten i sina spalter. Ruddy:

Det är lindrigt sagt häpnadsväckande att ovanstående befordrats till trycket i en tidnings idrottsspalter. Låt vara att stockholmarna vilja bagatellisera det hela, men det kan dock aldrig försvaras att deltagare i en SM-tävling - o, ingen annan tävling heller förresten — i offentlig lokal förtär sprit. Nog borde väl svenska pressen i första hand samla sig enigt för att slå ner denna halvlitersmentalitet som beklagligt nog förekommer inom idrotten. Denna är dess svå-

gärna med om. Oss förefaller det minst lika viktigt att folkdansen hålls levande och frisk, som att man bevarar och skyddar gamla vackra kulturminnesmärken. M'lock

klädningsrum har han begått ett brott mot elementär idrottslig god ordning; så långt synes saken — tyvärr — vara klar i bud-kvleaffären.

Ingen idrottsman är en privatman på en tävlingsbana eller i ett omklädningsrum. Där står han det fulla idrottsmoraliska ansvaret för sina gärningar.

Jag missunnar inte en genomfrusen och uttröttad karl att ta sig en hutt om han tror så mycket på den tillfälliga uppiggningen; men här är det beklagligt att anpassningen skulle försiggå inom tävlingens ram.

Har svårt att tänka mig att detta var annat än rena obetänksamheten; de gamla rutinerade skogskarlar som syndade vet naturligtvis bättre.

I sammanhanget är det någon som menat att saken av pressen och Medelpads idrottsförbunds ordförande givits för stora proportioner. Vi hysar en helt annan uppfattning. Tvärtom menar vi att det är lyckligt för idrottens del att denna sak offentligen brännmärkts på det skarpaste. Det är bara att hoppas att vederbörande idrottsförbund fullföljer aktionen och ger denna mentalitet en allvarlig knäck — att lyckas helt få bort den är väl för mycket begärt på en gång. Det är dock glädjande se att idrottsskribenterna — med några beklagliga undantag — så klart inser att sprit och idrott är något som inte på något sätt passar ihop. H. N. ~~flösta och bästa uppslagen. Och inte~~ minst — han är en mycket god medlemsvärvare och otaliga är det som han fört in i vår orden. Men så har han också gjort logen till sitt andra hem. Han försvarar väl en "hedersplats".

LSN:s arbetsuppgifter:

Ingen tjänsteman har så betydelsefulla uppgifter

Distriktets LSN, br Thure Lindh, har liksom så många andra konstaterat att "menige man" ofta vet mycket litet om vad en LSN har att göra. Han påtalar att man på många håll behandlar denne tjänstemans uppgift med en viss nonchalans. "Ingen tjänsteman torde emellertid ha så betydelsefulla uppgifter som LSN" och för att påvisa detta kommer här br Lindh att i två artiklar berätta om LSN:s arbetsuppgifter.

I.

Många äro väl de som inte veta vad en LSN har att göra och var hans arbetsområde ligger. Jag har många gånger hört godtemplare säga: "Vad skall en LSN göra?" "Det är väl inte så noga med att välja en sådan" etc. De flesta logerna väljer väl honom för att så skall vara medan andra helt uraktlåter att välja någon alls. Ingen tjänsteman inom logen torde väl ha så betydelsefulla uppgifter som just LSN. Han är med andra ord den förmedlande länken mellan logen och den kommunala förvaltningen.

Jag skall här nedan nämna några av de betydelsefullaste uppgifterna.

En LSN skall för det första försöka väcka och vidmakthålla en allmän folkmening för en lagstiftning, som leder fram till ett alkoholfritt samhälle, och för genomförande av sådana åtgärder, som avse att förbereda och främja en sådan lagstiftning. Vidare skall han tillse att gällande rusdryckslagar efterlevas och att medverka till att överträdelser mot desamma beivras. Han skall med andra ord organisera en effektiv kamp mot olagligheter både lokalt och centralt då förhållandet det kräver. Beträffande rusdryckslagarna hänvisas till Svensk Nykterhetslagstiftning. Priset är 3: 75.

Han skall genom upplysningsarbete inom Ordens olika grenar arbeta för att väcka politiskt och medborgerligt intresse samt sprida kunskap i samhällsfrågor och därigenom göra Ordens medlemmar väl skickade att delta i det samhälleliga arbetet. Detta gäller såväl logernas som krets- och distriktsledaren. Upplysningar kan lämnas i gällande lagar och förordningar rörande

de alkoholhanteringen etc., vilket kanske på olika sätt, t. ex. vid enskilda eller offentliga opinionsmöten och därvid söka samarbete med andra nykterhetsorganisationer.

LSN skall i samarbete med studieledningen anordna instruktionskurser och föredrag, sprida lämplig litteratur, samt tillse att i logernas program lämnas tillräckligt utrymme för denna verksamhet. En LSN skall vidare lägga stor vikt vid samarbetet med logernas programkommitterade och storlogens samt distriktslogens programtjänst, för att få tillfälle att vid ett och annat logemöte så ofta som varje kvartal få ett "dagens program" som upptager sådana ämnen som falla under hans verksamhet. Han skall anmoda lämpliga personer, såväl inom som utom Orden, att medverka vid logemötesprogrammen med föredrag och föreläsningar i kommunala spörsmål eller andra samhälleliga och sociala frågor. Det kan röra en stads drätsel eller en landskommuns ekonomiska förvaltning, fattigvårdsstyrelsens, nykterhetsnämndens, skolstyrelsens eller någon annan nämnds uppgifter. Efter ett sådant föredrag bör tillfälle lämnas för var och en att framställa frågor till föredragshållaren. Kretslogernas LSN skola under alla förhållanden hålla sig i ständig kontakt med LSN i logerna och vara dessa senare behjälpliga med råd och anvisningar.

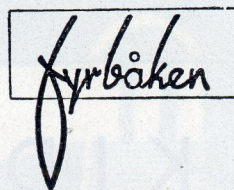
Det tillkommer LSN att verka för samarbete med organisationer utanför nykterhetsrörelsen, t. ex. fackföreningsrörelsen, idrottsrörelsen, ungdomsorganisationer, religiösa samfund och andra, som böra vara intresserade av nykterhetsfrågan.

I frågor, som rör nykterhetsspörsmål, inom beslutande samhälleliga institutioner skall samarbete sökas med andra nykterhetsföreningar och nykterhetsvänner på platsen eller deras centrala ledning för att på förhand rådgöra i dessa frågor. De skola kräva en gemensam insats av nykterhetsfolket, då dylika frågor uppkomma, och gemensamt försöka få till stånd opinionsyttringar och framställningar, som kunna påkrävas i varje särskild situation. På de orter, där andra nykterhetssällskap

K Konditori
Elegant men trivsamt
ORIENT
STORGATAN
5
SUNDSVALL

Tel. 4195

Förnämlig tackadress

på distriktsmötet till alla loger som klarat 5 kronor

Ordensledningen utdelar till varje loge som uppnår 5 kr pr medlem i folkhögskoleinsamlingen en symbolisk, konstnärlig utförd tackadress i färg, undertecknad med OT Ruben Wagnssons och OSK Bror Bylund's egenhändiga originalnamnteckningar.

En sådan tackadress skall, om den inramas och upphänges i logelokalerna, för all framtid vittna om logens förståelse och offervilliga insats mitt under brinnande världskrig för resande av en kulturens högborg i fredens Sverge. Det blir en riktig

DANSKT:

Han kom for tidligt.

Gamle Peter have faaet Tandværk i sin anden Tand, og efter et Krigsraad med sin Kone besluttede han at tage til Stationsbyen for at faa Tauden rykket ud.

Det vil sige, det var Konen, der besluttede det. Og hvordan han skulde finde Tandlægen.

— Det er i det samme Hus som Landbrugslotteriet, sagde Konen, det er der, du fornyer vor Lodseddel.

Og Peter tog til Stationsbyen og fandt hurtigt Huset.

Her forkyndte et stort Skilt, at der var "Trækning i næste Uge".

Ole fumlede lidt med Tungen ved sin syge Tand, saa vendte han resigneret om og mumlede:

— Ja, ja da, saa maa én jo vente. Trækning dragning.

hava tjänstemän med ungefär samma uppgifter som vår LSN bör samarbete sökas med dessa. Vi kunna säkert vinna mycket av gemensamma överläggningar mellan dessa vederbörande tjänstemän. Vid 1941 års storlogemöte beslutades på framtidskommitténs och V. R:s förslag att bevakandet av frågor om samarbetet med andra folk rörelser skulle åläggas ledaren för det samhälleliga nykterhetsarbetet.

Broderligen
Thure Lindh.
DLSN

på medlem i folk- skoleinsam- lingen

dyrgröp i logens historia utvisande vilja och kraft.

När Godtemplarordens folkhögskola står där färdig, aktad och betydelsefull för vår orden, land och folk kommer årskull efter årskull av de bästa bland vår ordens unga män och kvinnor att gå ut från skolan som Godtemplarordens banerförare.

Så drömma vi och så måste det bli!

Då kommer medlemmarna i varje loge som har denna tackadress som ett minne från skolans tillkomst att med glädje tänka på dem som gjorde den storartade insats skolan innebär.

Ingen Medelpadsloge vill saknas i ringen bland loger, som nådde uppsatta mål eller sprängde där förbi.

Det skall varje loge betänka, innan det blir för sent att hölja sig med denna godtemplarära.

Distriktsledningen för insamlingen i Medelpad har tänkt sig att vid årets distriktslogemöte i Sundsvall utdela dessa hedersadresser till de loger som de äro berättigade genom att ha uppnått eller passerat förbi målet.

Blir det inte roligt om logen genom sitt eller sina ombud ur DT:s egen hand får avhämta denna kulturtrofé!? Tag syfte på det i varanda loge. Forcera insamlingen och andra insatser, så målet uppnås tidigt nog före pingst för att tackadresser skall hinna ordnas och finnas tillgängliga. Och sök ändock komma över målet överallt där detta är möjligt!

Thure Lindh.

F O L K D A N S . . .

Forts. från sid. 7.

på ett mindre i Skönsberg inom logen Skönborg. Under "säsongen" har det ett digert program, med resor runt hela distriktet och stundom även utanför. Och detta håller vi

gärna med om. Oss förefaller det minst lika viktigt att folkdansen hålls levande och frisk, som att man bevarar och skyddar gamla vackra kulturminnesmärken. M'lock

SKIDOR

stor sortering till platsens erkänt billigaste priser.

VALLNING

och reparation av skidor utföres av fackman.

SKINNKLÄDER,

handskar m. m.

CYKLAR vinterförvaras.

Broderligen

OLLE PERSSON

Ö. Esplanadgatan 17.

Telefon 1773. (Intill Svea-bio.)

10GT-vimplar i lager.

Skapa i samverkan

Konsum Erikslund

Allt i RADIO

REPARATIONER
RÖR
RESERVDELAR

Norrlands Radio

Storg. 9. Tel. 5380, bost. 68217.

Har levererat Radiogrammofonen till Logen 2058 Vivan, Vivstavarv.

VID VISTELSE I SUNDSVALL

Besök

KpS

Självservering

ideal-
matställe
för alla!!

Inga
drickspengar

KOOPERATIVA PRODUKTIONSFORENINGEN

SE nyktert på inköpsfrågan:

Handla med förtroende i **DE PRIVATA AFFÄRERNA**

Godtemplare!

Låt inbinda
Edra
böcker hos

Wikströms Eftr.

Fredsgatan 5. Sundsvall.

Byggnadsbolaget

HALLSTRÖM & NISSES

P. HALLSTRÖM
Kapten i v. v. k.

AND. NISSES
Byggn.-ingenjör

SUNDSVALL

Tel. 55590 (växel)

HUS- och FABRIKSBYGGNADER
BRO-, VÄG- och VATTEN-
BYGGNADARBETEN.

STADENS

POPULÄRA OCH TRIVSAMMA

BOKHANDEL

ÄR

NYMANS

Tel. 3508. SUNDSVALL. Tel. 3608.

LANSJÄR

KVALITÉ och STIL till önskepriser

Salander

Föreningstryck:

Verksamhetsberättelser
Affischer
Program
Papper och Kuvert
samt Brevkort
Biljetter etc.

*God kvalité —
Rimliga priser!*

*För goda köp —
till rätt pris borga*

konsumbutikerna

i Sundsvallsdistriktet.

Nya Samhällets Boktryckeri

Köpmangatan 5
Sundsvall
Tel. 4588.

Gynna Fyrbåkens annonsörer!